

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Volilna pravica.

Dne 28. nov. se je otvoril zopet državni zbor in ministrski predsednik baron Ganč je povzel kot prvi besedo, da govori o volilni pravici, zaradi katere se je zadnji čas vznemirjala cela Avstrija. Vlada še načrta za novo volilno pravico ni izdelala, toda upa, da ga izgotovi vsaj do meseca februarja, a baron Ganč je vendar v zbornici razkril volilne misli, po katerih njegovi uradniki izdelujejo volilno pravico za Avstrijo. V naslednjem podajemo čitateljem te volilne misli.

Prosveta in narodnost.

Volilna pravica mora biti tako izdelana, da bo državna zbornica odsev prosvetnih in narodnih razmer v državi. Da jemlje vlada ozir na prosvetne* razmere, je krivično, ker s tem hoče dati le predprave Nemcem. Zgodovinski razvoj prosvete med Nemci je seveda mnogo boljši nego med Slovani, tega pa niso Slovani krivi, ampak nemška premoč v državi, ki je zabranjevala in še zabranjuje slovanskim narodom prosvetna sredstva kakor so strokovne šole, srednje šole in vseučilišča. Sedajni prosvetni razvoj pa je med Slovani ravno tako ugoden kakor med Nemci; Slovani morajo pohajati po istih načelih urejene ljudske šole kakor Nemci, kdor boče postati uradnik, mora pohajati iste srednje šole in na vseučilišču se eno in isto učiti, naj bo Nemec ali Slovan. Priprost Slovan v Avstriji je splošno ravno tako izobražen, kakor priprost Nemec, študiran Slovan je razmeroma ravno tako ali pa še bolj izobražen kakor študiran Nemec. Slovani moramo torej odločno ugovarjati, da bi

* prosveta - omika, izobrazba.

se Nemcem zaradi njih zgodovinskega prosvetnega razvoja dajale večje predprave kakor Slovanom.

Čitanje, posestvanje, bivanje.

Volilna pravica se ne bo vzela onim, ki ne znajo čitati. Celo umevno, kajti kdor ne zna čitati, zanj je odgovorna država, ki vkljub splošni šolski dolžnosti ni poskrbela za njegovo izobrazbo, in nadalje tudi ni treba, da bi bil isti, ki ne zna čitati, politično manj zrel, kakor oni, ki zna čitati. Pri določevanju volilne pravice se tudi ne bo oziralo, ali je kdo gospodarsko samostojen ali ne. Pač pa bo moral več kot šest mesecev stalno bivati v onem kraju, kjer hoče voliti. S tem hočejo varovati meščanstvo, da ga ne bi preglasovali delavci, ki se pogostoma selijo iz enega v druge kraje.

Prostost volitve in varstvo manjšin.

Vlada bo skrbela, da bo volilna postava jamčila prostost volitev, da nihče ne bo siloma prisiljen glasovati za to ali ono stranko in da bo lahko vsakdo varno šel volit. Posebna skrb vlade pa bo, da varuje v volilni postavi pravice narodnih manjšin pri zastopstvu v državni zbor. Ta stavek se glasi zelo lepo, toda Slovencem ob mejah se nam je bati, ali vlada ne bo ščitila po tem izreku nemških naselbin med nami, nas pa kot narodne manjšine v deželi še spravila ob nekatere sedanje mandate. Ustvariti namerava vlada mnogo majhnih narodno enotnih volilnih okrajev ter se pri tem ozirati na to, da se polagoma narodom ustvari narodna samostalnost. Ta vladna nakana bo, če je odkritosrečno mišljena, pri Slovencih vzbudila veliko npanja za bodočnost, kajti nič si bolj ne želijo nego postati kmalu narodno samo-

stalni brez tuje nadvlade. Sedanje stanje, da smo razdeljeni Slovenci v dežele, kjer imajo drugi narodi večino, je vir vednih narodnih preprirov in ni ugoden niti za napredek v gospodarstvu niti za napredek v omiki.

Volilni okraji.

Volilni okraji se ne bodo razdelili po številu prebivalcev ali volilcev, ampak z ozirom na prosvetne in narodne razmere. Na ta način upa vlada kaj pridobiti za Nemce, zato se bodo morali slovanski poslanci postaviti odločno proti tej točki vladnega načrta. Volilni okraji se bodo držali deželnih mej. Če le mogoče, bo vsaka občina imela doma svoje volišče. Kraji, kjer je industrija razvita, morajo dobiti svojo zastopstvo.

Množinska volilna pravica.

Ministrski predsednik se sicer ni popolnoma jasno izrazil, vendar se je dalo spoznati, da misli na množinsko volilno pravico. Ta pravica je že upeljana v Belgiji in določa: vsak moški državljan gotove starosti ima en volilni glas; kdor ima posestvo, ima dva volilna glasa; kdor ima izobrazbo, katera se doseže na šolah v postavi določenih, ima tri volilne glase. Tudi tega ministrski predsednik ni jasno povedal, ali misli upeljati volilno dolžnost, da bo moral namreč vsak volilec iti voliti. Volilna dolžnost bi bila pozdraviti, kajti zelo radi izostanejo pri volitvah miroljubni, razsodni ljudje.

Še druge spremembe.

Državna zbornica se bo morala vsled nove volilne pravice tudi preobraziti, in sicer da dobi tudi drugi opravični red, po katerem bo obstrukcija onemogočena. Vlada misli tudi na preobrazbo gospodarske zbornice, da bi nam-

LISTEK.

Tek na življenje in smrt.

(Povestica; spisal Branislav.)

(Konec.)

„Kakor smo se dogovorili, tega se držimo“, zagroboče Žagar, „v našo pest mora priti ta Breznikov modrijan na vsak način, kajti zaprisegel sem tej Mejačevi kukavici maščevanje, da se je predznila mene, sina bogatega Žagarja, tako drzno odsloviti. Predno bo polnoč, mora Breznik poginiti, tako sem danes v jutro sporočil Mejačevi. Torej prijatelja, če mi pomagata izvesti moj načrt, obljubljeno plačilo vama nikdar ne izostane, pa tudi pozabil vaju nikoli ne bom.“

„Prisegamo“, pravita oba hkrati, „da ti pomoreva zapričeto delo zgotoviti.“

„Glejta, prijatelja“, de Nace, „dež je že malo pojenjal, moramo se požuriti, če še hočemo pred polnočjo izvršiti naše delo.“

Jeden za drugim skobacajo iz dolbine in se napotijo po klanecu navzgor proti Mejaču. Tudi naš Fran zapusti svoje zavetišče in kar sapa mu zastaja ob mislih, da hočejo ti „jogri“ še nočjo njegovega najljubšega prijatelja ugonobiti. Pa saj to ni mogoče, da bi mogel Breznika kdo sovražiti, saj ga je sama milina

in prijaznost. Besede pa, ki jih je ravno kar v svojo grozo slišal, potrjujejo, da se njegovemu najljubšemu prijatelju Josipu nočjo ne bo godilo kaj dobrega, če ga dobe ti brezvestni capini v pest in če ga on o pravem času ne obvesti in reši. „Da, rešiti ga moram, in s velja, kar hoče!“ pravi sam pri sebi in s trdo stisnjeno pestjo zagrozi za odislimi. „V jama, katero kopljete za Josipa, padli boste, kakor Bog živi, vi trije sami!“ — A kako ga naj reši; najbližja pot k Mejaču je ta, po kateri so odšli ti trije razbojniki, po tej poti jim ne more na noben način smukniti naprej, če jim noče tudi on priti v pest. Mora se torej poslužiti poti, ki pelje po dolu ob potoku in pride od nasprotne strani h Mejaču, a je za četrto ure daljša od one, ki vodi po gričih. Če torej boče one tri prehiteti, mora teči, brz, teči. Fran se prekriža, vzdihne k nebu in v božjem imenu se spusti v tek, nekaj časa po stari poti nazaj, potem pa jo zasuje v dolino. Klobuk v roki, v srcu pa zavest, rešiti najdražjega prijatelja, dirja vrli fant kar so ga noge nesle in mu moči dopuščale. Tudi paziti mora, da se ne bi vsled hudega teka spodrsnil, ponesrečil in bi tako Breznika ne mogel rešiti. Že je blizu Mejača, že sliši veselo ukanje in pevanje fantov, ki so voglarili pri gostiji, že mu udarja na ušesa glas godbe. Srce mu trepeče veselja, spet bojazni; že ga

skoro moči zapuščajo, a spet mu pravi nekaj: Le naprej, le naprej! Kar zagrmí nad njim močan glas: Stoj! Fran se ustavi in spozna dva orožnika, ki sta prihajala od nasprotne strani in se jima je Francetov urni beg zdel sumljiv. Na njuno poizvedovanje jima v kratkih potezah opiše opasni položaj, v katerem se nahaja Breznik in drugi svatje. Orožnika spoznata, da govori Fran istino, ker sta ga tudi osebno poznala kot poštenega fanta, a ona trojica je bila že itak na slabem glasu.

„Le stopajte brzo“, mu veli postajevođa, ter koj obvestite ženina o vsem, drugim svatom pa skrbno prikriti vse, le kakih pet močnih fantov ali mož si izberite in s temi počakajte one tolovaje v Mejačevi kolarnici, skoz katero bodo morali iti. Vsak naj vzame dobro gorjacho za brambo; pripravite tudi močne vrvi. Pa pazite in glejte, da se vam noben tiček ne izmuzne. Midva prideva koj za vami. Tudi naj ima jeden pripravljen kako leščerbo, katero naj koj užge, ko jih boste imeli na tleh. Pametno ravnajte. Najin prihod bo oznanil tanek žvižg. Naprej!“

In Fran zdirja proti Mejaču. Že je tam; fantje se ravno zopet zbirajo pred hišo, da bi zapeli eno. In v temno noč zaori tista znana:

„Davi je pa slanica pala...“

in spet:

Kmetje, širite svoj stanovski list!

reč tam dobili več zastopnikov isti stanovi, ki jih po novi volilni pravici izgubijo, n. pr. veleposestniki.

Utis Gavčega govora.

Splošni utis Gavčevega govora je bil ta, da nobena stranka v državnem zboru z Gavčevimi izvajanjmi ni bila popolnoma zadovoljna. Kar je neugodno za Slovence, smo označili, in slovenski poslanci bodo morali v tem oziru postaviti svojega moža. Časa za priprave je dovolj, ker vlada pride z izgotovljenim načrtom še komaj meseca februarja prihodnjega leta na dan.

Slovenska ljudska stranka.

Katoliško-narodna stranka na Kranjskem je imela zadnji ponedeljek shod zaupnikov iz cele kranjske dežele. Njeni poslanci so poročali o svojem delovanju. Zaupniki so se prepričali, da so poslanci delali v korist ljudstva, izrekli so jim torej popolno zaupanje, zajedno pa so tudi uvideli, da stranka mora zapustiti meje kranjske dežele ter svoje delovanje raztegniti na vse slovenske pokrajine, zato so dali stranki novo ime: Slovenska ljudska stranka. Program stranki ostane isti kot dosedaj, a vsakdo je pozdravljen v novi stranki, ki je prepričan o koristi tega programa za slovensko ljudstvo, če se morda zasebno tudi do pičice ne soglaša z vsakokratno taktiko poslancev ali pa s pisavo kakega posameznega časnika v stranki. To ga naj ne ovira, vstopiti v stranko, dovolj je, da se le soglaša z velikimi cilji novoimenovane stranke.

Slovenski ljudski stranki ni treba proglašati sedaj besedila svojega programa, ona lahko pokaže na dejstva, ki so se v zadnjem času izvršila vsled njenega programa. V gospodarskih rečeh je brezobzirna braniteljica ljudskih pravic in teženj, v narodnem oziru stoji na najbolj radikalnem (odločnem) stališču, v verskih stvarih je neizprosna. Ljudstvo na Kranjskem ji je zaupalo ter se po svoji pretežni večini zbralo v njenih vrstah. Le majhna peščica nezadovoljnejšev stoji izven njenega tabora. Za voditelja si je izbrala stranka zopet svojega najspodobnejšega člana dr. Ivana Šusteršiča. Dr. Krek je predlagal njegovo izvolitev ter rekel: „Če izvolimo mi sedaj dr. Šusteršiča za načelnika, storimo to iz prepričanja, da je on danes eden prvih mož politične javnosti ne le pri nas, ampak v celi Avstriji. Mi se ne klanjamo njegovemu terorizmu (trdno vladanje), kakor trdijo nasprotniki, ampak njegovemu dubu in njegovi

požrtvovalni odločnosti za našo ljudsko stvar.“ Izvolitev je bila soglasna.

Dr. Šusteršič se zahvali ter pravi, da je ta izvolitev največja čast, ki se mu sploh more izkazati. Kot izvoljeni načelnik slovenskega ljudstva izjavlja, da ostane tisti, kot je bil (Odobranje) in se bo držal načel, ki jih bo stranka proglasila ter prepričanja, da je v politiki včasih ena kaplja odločnosti več vredna, kakor pa potoki „modrosti.“ Za tri leta hoče biti prvi sluga slovenskega ljudstva.

V vodstvo je bilo nadalje izvoljenih po pravilih 15 članov: A. Belec, Ivan Lavrenčič, Ivan Stanovnik, Anton Jeriha, Ivan Kregar, Luka Smolnikar, Otou pl. Detela, profesor Evgen Jare, A. Kalan, A. Koblar, dr. Janez Ev. Krek, dr. E. Lampe, dr. Vilko Schweizer, J. Šiška, dr. Fr. Dolšak.

Slovenska ljudska stranka je na Kranjskem dokazala že svojo zmožnost za resno politično delo ter si s tem pridobila opravičenost za svoj obstoj. Sedaj, ko je po imenu postala stranka slovenskega ljudstva, naj tudi v dejstvu postane voditeljica našega naroda ne samo na Kranjskem, ampak po vsem Slovenskem ter naj brani krepko in odločno, kakor je bil ves dosedanji njeni nastop, pravice celokupnega slovenskega naroda.

Politični ogled.

Našega prestolonaslednika nemški listi zelo strastno napadajo, ker je pozdravil avstrijski katoliški shod ter mu želel uspeha. Čudno je, da državni pravdniki to dovoljujejo. Razlagamo si to lahko samo iz te okolnosti, da mnogi nemški državni pravdniki niso nič boljši nego prusaki v uredništvih nemških listov. Seveda, če bi slovanski list kakega uda vladarske hiše napadel zaradi njegovega nemško-nacionalnega mišljenja, potem bi imel kar državnega pravdnika na vratu.

Obhodi za splošno, enako, direktno in tajno volilno pravico so se vršili dne 28. t. m. po vseh večjih mestih. Največ ljudi se ga je seveda udeležilo na Dunaju; tam jih je bilo okoli 200.000. V Gradcu se je udeležilo obhoda 20.000 delavcev. Krščanski socialci so poslali deželnemu namestniku odposlanstvo, ki mu je izročilo prošnjo za volilno pravico. Obhoda v Mariboru se je udeležilo približno 2000 delavcev, ki so tudi izročili okrajnemu glavarju po odposlanstvu prošnjo za volilno pravico. Jednak obhod je tudi bil v Celju in Ljubljani. Vsi ti obhodi so se vršili mirno in v redu.

Turška se noče ukloniti, vključ temu,

da je združeno brodovje že pred turškimi pomorskimi mesti. Vse brodovje stoji pod poveljstvom avstrijskega podadmirala Riperja. Obsedli so mesto Mitilene, glavno mesto na otoku Mitilene. Vendar je vsakdo prepričan, da se bo Turčija nazadnje gotovo udala.

Nemiri na Ruskem. Veliki nemiri so se vršili v Sebastopolu ob Črnem morju, kjer so se pomorščaki uprli častnikom. Sedaj je že zopet zavladal mir in red. V Moskvi in Petrogradu se vedno znova pojavljajo štrajki med delavstvom. Poljaki bodo menda le dobili svobodomiselnost upravo in samostalnost. Na shodu zemstev se je sklepalo namreč v prilog Poljakov. Poljski knez Dolgoruki je zatrjeval, da samostalnost ne pomenja ločitve Poljske od ruske države.

Novi norveški kralj Hakon je s svojo soprogo že prišel v glavno mesto Norveške, v Kristijanijo. Prisegel je na norveško ustavo. Kronanje se bo vršilo dne 17. maja prihodnjega leta v Sundu.

Število pokatoličenih Rusov je precejšnje. „Peterb. Listok“ poroča, da je po razglasu verske svobode stopilo 325.000 prisiljenih pravoslavnih v minskem, lublinskem in sieleskem okraju v združenje s papežem; 882 pravoslavni svečeniki, ki so jim dosedaj pastirovali, je brez črede in brez kruha. Za nove katoličane se ustanovita dve novi škofiji, ki sta že nekdanji bili, a ji je zatrl Aleksander II.

Nekaj o katoličanih v Ameriki. — Nedavno se je razgovarjal Nugent, vodja katoliškega gibanja v Ameriki, z urednikom nekake lista na Angleškem. Hvalil je posebno mladi naraščaj. Marsikdo trdi, da ni prav, da se katoliški duhovniki vmešavajo v politiko. V Ameriki pa smo spoznali, da je to popolnoma krivo. Naša bodočnost je na kocki; ne smemo se zadovoljiti, da razširjamo svoja načela in dokazujemo njihovo vzvišenost, ampak pokazati moramo to tudi dejanski, da sodelujemo pri napredku narodov. Pokazati bomo, da nas prošinja duh dolžnosti in napredka. Zato pa delujmo kolikor mogoče, da svojemu mlademu naraščaju zagotovimo stališče v družbi, ki mu omogoči vspevanje in napredek. Sadu smo dosegli že precej. Da je kat. misel do sedaj vspevala in da smo prišli do ugleda, se moramo zahvaliti vzgledni vzgoji, posebno v tej dobi, ko se tako širita brezverstvo in prekučijski duh, nepoštenje in nenravnost z njima. Prigodi se mnogokrat, da se bogataši, podjetniki banke obrnejo kar do duhovnikov, vzgojiteljev, s prošnjo, da bi jim poslali ali priporočili kakega mladeniča. Tako pride najprej mladina v javnem življenju do ugleda: tam

„Kaj je men' za ročce moje, če jih slanica pomori, Men' je le za dekle moje...“

Fran stoji nekaj časa nepremično, niti k sapi ne more, vsa obleka je do kože premočena od znoja; vsled prevelikega napora mu curlja iz nosa kri. A sedaj ni čas misliti na sé, pravi sam pri sebi; stopi med fante, ki so ravno še ponavljali „vižo“ one pesmi. Večinoma vsi so ga spoznali in čeravno ni bil domačin, vendar so ga spoštovali in koj so mu stiskali roke v pozdrav. On, želeč jim dober večer, koj veli, da ima za nočejšni večer neko važno novico, naj torej tu počakajo, on pa da mora z ženino govoriti. Ta se je ravno nahajal v prikleti, ko stopi Fran. Burno ga Josip pozdravi: „Dobrodošel! Kaj da te tako dolgo ni bilo, si še gotovo med potjo povasoval, kaj ne? Pa Jezus Nazarenski, kako izgledaš, Fran, ves si moker in kri ti teče iz nosa. Ali se ti je pripetila kaka nezgoda?“

„Ne, Josip“, odgovori Fran, „ampak vsak trenutek je drag, ki ga tu potratimo sedaj. Tebi preti nesreča nočoj, dragi moj Josip.“ In koj mu razloži vse, kar je čul v klanec, kaj nameravajo z njim in kaj sta mu naročila spotoma orožnika. Josip spozna svoj opasni položaj, zato pravi: „Prosim te, Fran, stori kakor moreš in veš, izberi fante, tu-le, glej, e leščerba, vrvi vise v kolarnici, za gorjače

pa lahko rabite vozne ročice. Na, tu imaš žveplenke; pa prosim te, napravite kolikor mogoče mirno, da se svatje prej ne razburijo.“

Hitro izbere Fran fante, razloži jim vse natanko, ostalim pa veli iti v vežo ali družinsko sobo in naj bodo pripravljeni, če bi bila sila. Akoravno ves trepetal vsled naporega teka in obilnega znoja, vendar hiti Fran prvi v kolarnico, poišče tam vrvi, fantje izmaknejo vsak svojo ročico in se postavijo na svoja mesta. Tako stoje kako minuto, kar zaslišijo zadaj za kolarnico orožnikov žvižg, katerega Fran tovarišem razjasni. Vsi ovesele, da z orožnikom dobe moč, ki bo one capine gotovo premagala. Fran stopi k orožnikom; postajejodjo takoj obvesti, da še onih treh ni tu ter da morajo vsak čas priti.

„Fran“, pravi drugi orožnik, „vi se boste prehladili, tu imate moj plašč za nekaj časa.“ „Ste torej pripravljeni“, vpraša postajejodja, „midva se postaviva pri vhodu, da zgrabiva Žagarja, fantje pa naj se poslužijo ostalih dveh. Vi pa imejte pripravljeno luč in vrvi. Tako, sedaj pa mirno; tiho! po hribu sem nekdo prihaja. Pst... Oni trije so; pozor!“ — Mirno stoje fantje; oblaki na nebu se trgajo, nebroj zvezdic zamiglja in tudi blede luna zasije izzo oblaka.

Proti Mejačevi kolarnici stopajo tri moške postave, mesec vrže svojo svitlobo nanje. „Pro-

kleta luna“, zarohni Janez Žagar, „bolj nas ne more jeziti kot nočoj. Prej, ko smo jo želeli, je deževalo, sedaj pa, ko bi nam dež in tema boljše služila, pa nam ta nočni zlomek prisveti.“

„Bolj tiho, Janez“, ga kara Cene, „tvoj grohot nas še lahko izda. Stopimo lepo tiho v kolarnico, da si tam pripravimo revolverje in nože. Tam je temno in lahko počakamo ugodnega trenutka.“ — Fantje in orožnika v kolarnici si niti dihati ne upajo, ko stopajo oni trije proti njim. Vsak prime dobro svoje orožje, da telebne po nasprotnikih. Smelo stopijo vsi trije v kolarnico, že bi prvega, Naceta, orožnik lahko podrl s kopitom na tla, a on čaka na Janeza. In sedaj je tudi že ta vstric postajejodje, ko ta z vso močjo zamahne s puško in — tresk, kot na povelje store isto tudi fantje. Janez, Nace in Cene leže na tleh ter se valjajo in stokajo. Hitro užge Fran leščerbo, poda orožnikom vrvi, fantje zgrabijo na tleh ležeče in pomagajo orožnikom jih zvezati za potrebo. To vse se je zgodilo tako hitro, kot bi trenil. Še le sedaj se oni trije na tleh zavedo, v čegavih rokah se nahajajo. Bili so tudi precej pobiti od vdarccev, najbolj pa Žagar od kopita postajejodjevega. Pa sile jim tudi ni bilo; orožnika velita fantom, zamašiti zvezanim usta, da ne bi kričali in jih zanesti v Mejačev hlev. Kar se je potem s temi tolovaji zgodilo, ne bom natančneje opi-

pa lahko razširja katoliško misel. Tako smo začeli socialno vzgojo v dobri šoli, sedaj pa napredujemo! Prepričani smo, da bodo katoličani tudi v svobodomiselnih Ameriki vedno močnejši, dokler se ne izneverijo svojim načelom, prihodnost pa bo pokazala, da je cerkev za vse narode, za vse ljudi.

Dopisi.

Sv. Anton v Slov. gor. (Veteransko društvo!) — Kljub raznim naravnim in nenaravnim zaprekam se je uprizorila zopet enkrat pri Sv. Antonu gledališka igra. Včasih se še vendar dobi prostor! ... Igrali so tokrat posilivcem „Napoleonov samovar“ brez odra, brez kulis in zavese, tako med seboj, za kratek čas v prostorih našega Alta. Kar dve predstavi je bil napovedal zadnjo nedeljo zjutraj farni oznanjevalec: „Danes popoldne bo zboroval ob enih odbor vet. društva, ob treh pa se bo vršil občni zbor imenovanega društva. Prišel je agent iz Dunaja in že dva dni čaka, da bo pokazal danes veterancem vzorce za zastavo in obleko ...“ Mož, ki bi imel že ob enih igrati glavno ulogo, namreč teležji kupec Vrbjak, tačasni predsednik društva, pride s svojo boljšo polovico šele ob treh. Seja se začne popolnoma dosledno, kakor v imenovani gledališki igri. Štajercijanci, večinoma zelo „luštni“, skačejo po hiši in vpijejo: „Ptujski, Štajerci“ je za nas, tisti je za nas kmete! Z nemščino se pride po celem svetu! (Še v zimi brez črevljev?) Bos dos bindiš! Dajč! ... Razgreti planejo na vsega spoštovanja vrednega g. Janeza Kolmaniča, kateri je — vsa čast mu! — nastopil odločno proti grdemu zaničevanju materinega jezika. Župetinski krojač Čeh, ki je bil prišel obleke merit, kriči: „Ven ž njim, ven ž njim, jaz ga bom nesel ven — tega bindišarja!“ Vrbjak hoče razodeti, kako bo zvezal antonjevsko vet. društvo z apačkim in drugimi nemškimi vet. društvi, a sredi govora obtiči in ne more dalje ... Cogetinski čevljar Kolmanič, dasi se ne zna niti pokrižati nemški, vpije: „Kaj slovenski! Mi smo Nemci!“ Nič pametnejšega ne vé povedati mizar Hujs; neki časnik zmerja in zdeluje g. Kolmaniča: „Vi me napadate, Vi! Še jutri si naročim nemškega, Štajerca!“ ... Vrbjak hoče čitati dopis o zadevi vet. društva, ki ga je bil priobčil neki slovenski časnik, a mož ne more več ... Tesar Živko mu hoče pomagati iz sitne neprilike, a tudi ne gre. Tuji agent stoji, gleda in strmi: kaj takega še ni videl žive dni ... Glasovi so čedalje bolj glasni, drug drugega hočejo Štajercijanci prekričati. Predsednik Vrbjak je že tako zmešan, da še samo nekaj

saval. V blevu so se vsi trije popolnoma zavedli, orožnika sta jih oklenila v močne verige in jih tirala v ječo, odkoder pa se razun Naceta noben ni več vrnil. — Fran se je takoj po srečni izvršitvi podal v hišo k svatom in sporočil Josipu dober izid. Da je pred vstopom v hišo slekel orožniški plašč in se pošteno umil, je samo ob sebi umevno. Svatje, ki so bili že dobra vinjeni, so veselo pozdravljali prišleca in mu ponujali kupice. Ta pa, pijačo odklonivši, se zravna, potrka z nožem ob kupico in spregovori tako-le: „Svatje, prijatelji! Oprostite, da vam nekaj spregovorim! Z veseljem sem se odzval povabilu mojega najdražjega prijatelja Josipa in sem došel semkaj, da se ž njim vred veselim današnjega dne. A predno sem imel čas mu čestitati, predno sem se mogel z vami prav po slovenski navadi radovati, izvršiti sem moral z vrliimi vašimi fanti nekaj, kar mora zanimati ženina, srečno nevesto, vas, dragi svatje, mene in sploh vse naše prijatelje! Rešiti sem moral Josipa njegovih smrtnih sovražnikov. In ravno pred dobro četrt ure smo ga rešili; nasprotniki pa, ki so hoteli naši nevesti Reziki ugonobiti njene Josipa, oni nemčurski pristaši, ki so mislili našemu slovenskemu narodu odvzeti enega najzvestejših sinov, oni so prišli z božjo po-

nerazumljivega govori. V tej splošnej zmešnjavi se seja tudi kar sama konča, ne da bi se kaj sklenilo, kaj storilo ...

Lepa hvala za tako društvo in tako plodonosno delovanje! Nesposoben predsednik, rogoviljenje Štajerčeve zlahte proti materinemu jeziku, ljubezen do alkohola: vse to pač malo obeta, da bo vet. društvo Antonjevčanom v čast in korist.

Zgornja Poljskava. (Občinske volitve.) Dne 4. decembra se vrše volitve v občinski odbor v Zgornji Poljskavi. Že dolgo let se bojuje naša dična občina proti nemčurskemu navalu. A vsikdar je še zmagala zavedna kmečka stranka. Zato pozivljamo vse zavedne kmete in tiste, kateri imate v naši občini volilno pravico, da se volitve polnoštevilno udeležite, ker velikokrat se je že zgodilo, da je odločeval samo en glas. Dogodilo se je že, da se je moralo žrebat, kajti ob nemčurski strani je agitacija velikanska. Ne dajte se od njih preslepiti. Kažejo vam ob času volitev prijazne obraze, obetajo zlate gradove, ko minejo volitve, vas niti ne pogledajo. Po vsej sili nam hočejo vriniti za župana usnjarja Hrastnika; tega moža mi ne moremo in ne smemo voliti, ker ta človek bi ne delal za nas kmete, ampak za povzdigo nemčurstva. Pokažimo jim, da smo zavedni kmetje s tem, da bomo prišli vsi na volišče in volili naše može. Pokažimo jim, da se zavedamo svojih pravic, da znamo sami vladati našo občino, da nam ni treba se pustiti komandirati in hlapčevati našim nemčurjem. Znano nam je, koliko stanejo volitve naše nemčurje, kako napajajo volilce z njihovim žganjem in navrh z vinom, da jih tem lažje omamijo in pridobijo za svoje može. Vsak naj agitira po svoji moči, da bo tem sijajnejša naša zmaga. O izidu volitve bomo poročali in hudo okrecali tiste, kateri bodo delali proti nam.

Iz Gotovelj. Kaj je bil program nemčurske stranke v Gotovljah, če bi dobila občinski zastop? Pred volitvijo so bili zbrani v neki krčmi vsi „Štajercijanci“, nazadnjaki, demokrati in skrivni nemčurji, ki so si stavili v program sledeče točke: Najprej se sezida s pomočjo šulferajna nemška šola, zraven velika romarska cerkev, oziroma šentjerska se poveča, samostan za nemške menihe, kateri so se že pred dvema letoma tu naselili, a potem odšli, ti naj bi tudi pouk oskrbovali, zraven nemško trgovino, ustanoviti za okolico „fajerber“ z z nemško komando, če mogoče, ustanoviti turnferein, župan mora uradovati popolnoma nemški in delovati na to, da tukaj postane središče vseh savinjskih Nemcev; da se to doseže, se ustanovi sčasom na Studencih pod Lucijekom za letovičarje mrzla kopel po nekdanjem rimskem načinu, pot iz žalske po-

močjo v roko pravice. Torej povzdignem kupico in zakličem: Slava Bogu, ki čuva svoje, živel moj najljubši, najdražji prijatelj ženina Josip, živela nevesta, živeli vsi svatje in fantje naši! Vse je napivalo. Josip pa se ovije okolu Frana, poljublja ga in kliče: ti si moj rešitelj, ti si me otel! Vsi svatje, tudi nevesta ostrmi in Fran jim mora natančno opisati vse nocojsne dogodke. Vse se čudi, vse hvali Boga, ki je na tako čuden način dal vteti ženina. Objemali so Frana, popraševali spet, ponujali mu piti, on pa poprosi za čašo kave in postelj. Preveč se je utrudil, pravi svatom, a v istini je zbolel, hudo zbolel. Kmalu je v mehki postelji zaspal, gostija je trajala dalje v noč, fantje pevajo: Hej Slovani, in ukajo veselo.

— — — — —
Fran je po šesttedenski bolezni spet vstal ter popolnoma okreval. Josip in Rezika sta srečno živela v zakonu in se vedno hvaležno spominjala Boga in Frana. —

Ljudstvo je postalo po teh dogodkih še bolj zavedno in ni je bilo več hiše, v katero bi še bil list „Iškarijot“ zabajal; za nekaj časa je moral prenehati in je — poginil.

staje se elegantno popravi in posuje. Z narti in pripravami se takoj prične, ko bo volitev dobljena in sicer na posestvu tik Sv. Jederti Janeza Nigole, s katerim je bila pogodba že deloma sklenjena. Dva vrla slovenska fanta, katera sta bila slučajno tudi v gostilni, sta konferenco toliko razumela, čeprav je bila v nemškem jeziku, da sta to stvar slovenskemu volilnemu odboru v Gotovlje takoj naznanila, kateri je tudi apeliral na vse Žalčane, da so k taki sijajni slovenski zmagi pripomogli. Vidi se torej, da imajo gotoveljski Slovenci še mnogo nemčurske celine preorati, predno bodo mogli s takimi mračnjaki obračunati.

Iz Južne Dalmacije! Že dolgo se nismo oglasili mi trdnjavski topničarji iz boke kotorske. Novic ni bilo ravno posebnih; da je bila v poletju velika vročina, ki je trajala še do konca oktobra, to ni nič posebnega za ta kraj. Ravno danes (dne 20. nov.) ob 11 uri 45 minut čuli smo zelo močen sunek potresa v smeri od juga proti severu, da smo prestrašeni čakali in gledali, kaj je to. Da me zdaj podirajoče hiše ne zmečkajo, me Bog obvaruj. Zdaj, ko že 38 mesecev služimo, in v dveh dnevih konečno slečemo vojaško uniformo, mi je življenje drago, ko že tako dolgo nisem videl svoje ljubljene domovine.

Gori pri vas je menda gotovo že sneg in mraz, tukaj je pa milo in toplo, samo morje je razburjeno in noče se pomiriti. Velikanski valovi se zaganjajo ob skalnate stene pri „Ostrem rtu“, kjer stoji stolp z morskimi svetilnikom. Veličasten je pogled na široko Adrijsko morje, kadar valovi drve slabe jadrenice kakor orehove lupine. Mogočen parnik bljuva ogenj in dim, stroj pretresa celo ladjo, vijak se suče in poriva ladjo proti naskakajočim valovom. Od časa do časa zagrmí velikanski val na krov ladje, da preplavi vse, kar ni zaprto in zamašeno. Kadar pa je vreme lepo in morje mirno, je zares krasno in prijetno voziti se po morju.

Letina je bila še precej dobra. Rumene pomaranče že kimajo izmed zelenja, nekatera drevesa so se zopet krasno razcvetela. Kraj in okolica bila bi prav izvrstna za one, ki radi bolezní v tople kraje hité, kakor v Opatijo, Lušnimalo, Nizzo, Gorico itd., tembolj, ker je tukaj primeroma ceno proti navadnim zimskim letoviščem. Trdnjavski topničar.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katoliško-politično društvo za vranski okraj ima shod na prvo adventno nedeljo, dne 3. dec. po večernicah v cerkveni hiši v Št. Juriju ob Taboru.

Spremembe pri finančni straži. Prestavljeni so: Vsled združenja finančnih oddelkov Maribor I in Maribor II v oddelk Maribor so prestavljeni od oddelka II: nadrespicient Franc Menhart in dodeljen kontrolnemu okrajnemu vodstvu, nadalje nadpazniki Franc Bosina in Franc Povoden k oddelku I; nadpazniki: Anton Fuchs iz Celja v Leskovec kot vodja oddelka, Schoschner Tomaž iz Leskovca v Celje, Pašon Janez iz Radgone v Ptuj, Volavšek Jožef iz Maribora v Celje, Petančič Martin iz Konjice v Šmarje pri Jelšah, Kováč Martin iz Maribora v Ptuj kot vodja oddelka; pazniki: Janez Geč iz Maribora v Šoštanj, Janez Haas iz Maribora v Konjice, Janez Jurko iz Ptuja v Slovenjgradec, Jakob Martin Kline iz Brežic v Slov. Bistrico, Alojzij Koren iz Šoštanja v Kozje, Tomaž Obrat iz Št. Lenarta v Slov. gor. v Št. Jurij ob juž. želez., Franc Repolusk iz Žalca v Konjice, Ljudevit Šnuderl iz Ljutomera v Ormož, Karol Zupanc iz Št. Jurija v Št. Lenart v Slov. gor. — Za nadpaznika je imenovan paznik Miha Opruš. — Na novo sprejeta sta paznika Janez Haas in Franc Ozimič. — Reaktiviran je nadpaznik Karol Rošer. —

Dovoljenje za ženitev so dobili: nadpaznik Martin Kovač z gđe. Terezijo Cilenšek, nadpaznik Janez Kopitar z gđe. Ivano Bonač in nadpaznik Janez Gošer z gđe. Marijo Pok.

Poročil se je dne 25. t. m. v Kamniku naš rojak g. Josip Cizel, c. kr. profesor na učiteljsku v Gorici, z gđe. Minko Prašnikar.

Iz šole. Tirazredna ljudska šola v Žetalah se razširi v štirirazrednico. — Nastavljena je stalno na nemški šoli v Vojniku učiteljica gđe. Marija Koschuttnigg in je dobila dovoljenje za omožitev. — V Brežice na utrkivistično šolo pride kot stalna učiteljica gđe. Pavla Žitnik iz Jesenic.

Zborovanje za splošno in enako volilno pravico v Mariboru. Tudi mariborski Slovenci so priredili zadnjo nedeljo, dne 26. m. mes. javen shod, da se na njem izrečejo za splošno, enako, neposredno in tajno volilno pravico. Shod je sklicalo „Slovensko društvo“ in otvoril je zborovanje njegov predsednik dr. Iv. Mlakar. V predsedstvo sta se izvolila Veras in Stržina, zapisnikarjem Leskovar in Baland. Prvi je povzel besedo dr. Pipuš ter v daljšem govoru utemeljeval, kako upravičena je zahteva po splošni in enaki volilni pravici. Ugovarjal je, da bi se oziralo pri določevanju mandatov samo na neposredne (direktne) davke, ker se v državi trikrat več odraja neposrednih (indirektnih) davkov. Govornik dr. Dimnik je dokazal, da moramo v državi imeti enake pravice, ker imamo tudi enake dolžnosti. Če dobimo splošno in enako volilno pravico, padla bo tudi v Avstriji umetno ustvarjena nemška premoč. Dr. Korošec pa je opozarjal na čudno stališče nemških strank, koje je zavzel tudi mestni svet mariborski, da v enem stavku dovoljujejo splošno in enako volilno pravico, kar v drugem stavku pa že svoje privoljenje omejuje s tem, da zahtevajo za se predprave v narodnostnih, prosvetnih in gospodarskih stvareh. Tako ravnanje ni nič drugega nego pesek v oči ljudstva. Zato moramo ugovarjati proti stališču Nemcev. Sprejela se je nazadnje resolucija v smislu izvajanj vseh treh govornikov. Zborovanje se je vršilo v najlepšem redu.

Koncert šoštanjске narodne godbe v Mariboru dne 26. t. m. ostane gotovo vsem udeležencem nepozaben. Tako dovršenega igranja mi nismo slišali niti od vojaške godbe. Presenečeni smo poslušali te krasne zvoke, katere je izvajala mlada godba. Po vsakem komadu je bilo burnejše ploskanje. Vse se je čudilo, kako je mogoče, da tako mlada godba že tako dovršeno igra! Spodnještajski Slovenci imamo sedaj godbo, s katero se lahko ponasamo, in to so nam ustvarili vrlo in požrtvovalno narodni šoštanjčani. Vrlemu godbenemu odboru, gospodu kapelniku in mladim godcem pa častitamo k temu uspehu! Žal, da je bil obisk zelo slab! Seveda, ko bi bilo občinstvo vedelo, kakšna bo godba, dvorana bi bila natlačeno polna.

Mariborske novice. V zadnji seji se je izrekel občinski svet za splošno in enako volilno pravico, toda s pristavkom, da se ohrani Nemcem nadvlada. Ali je to potem enaka volilna pravica? Ta sklep je samo pesek v oči slovenskemu delavcu! — Služabnica Marija Husak iz Studene je ukradla iz stolne cerkve več sveč in pregrinjal. Ko so preiskali njeno stanovanje, našli so tudi druge ukradene stvari, posebno srebrne žlice. — Pri občinski seji dne 22. t. m. se je poročalo, da nekdo v mestni klavnici krade kar cele svinje. Občinski svetnik Futter je rekel, da krade neki mesarski mojster. Sedaj je nastal med mojstri velikanski vrišč. Zahtevali so, naj imenuje dotičnega, sicer sum leti na vsakega mojstra. — V torek, dne 28. t. m. so priredili socialdemokrati demonstracijski obhod, katerega se je udeležilo okoli 2000 oseb. Ko so došli do slosopja okrajnega glavarstva, poslali so k okrajnemu glavarju odposlanstvo, ki mu je izročilo zahtevo delavstva za splošno in enako, direktno

in tajno volilno pravico. Obhod se je vršil popolnoma mirno.

Mariborske porotne obravnave. Franc Plohl, posestnik v Gaberniku pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. je ustrelil, kakor smo takrat natančno poročali, dne 19. avg. t. l. svojo ženo Evo, ko je šla zjutraj s svojo materjo k maši. Porotniki so ga spoznali krivega zavrtnega umora in je bil obsojen na smrt na vešala. — V torek, dne 28. t. m. je bil obsojen hlapec Gregor Špes iz Tinja na 18 mesecev težke ječe. Špes je vrgel Antonu Ferku v gostilni Smogavca četrtlitersko steklenico v obraz, ter ga na obrazu močno poškodoval. Vrh tega je prerezala glazovina oko, ki je izteklo. Špes je bil žganja pijan. — Na to se je vršila obravnava proti delavcu Matiji Mrak iz Legna, ki je ukradel malinarju Lovrencu Fisingerju 700 kron. Obsojen je bil na 15 mesecev težke ječe. — 16letna Ana Bauer, doma iz Št. Petra pri Gradcu, ki je štirikrat zažgala pri peku Grazerju v Ormožu, je dobila pet let težke ječe. O tem smo svoječasno že poročali. — Dne 21. oktobra je udaril delavec Matej Kacjan iz Nove vesi delavca Mibaela Očišnik s ključem enkrat po glavi, vsled česar je drugi dan umrl. Dobil je 8 mesecev težke ječe.

Občinski predstojniki, pozor! Vsenemška stranka izgubi z nadgeometrom Emanuelom Martiny, ki je prestavljen v Brežice, zelo delavnega pristaša, zato deluje na vse kriplje, da bi se prestava preklicala. Vsenemci pošiljajo zato tudi županstvu prošnje za Martinyja, da jih podpišejo. Župani naj tega ne store, kajti takega geometra kakor je Martiny, bodo v nasledniku tudi dobili, na vsak način pa izgubi okraj enega hudega Nemca. Tudi vsi trezni in miroljubni Nemci so veseli, da Martiny vendar enkrat odide iz Maribora. Sploh pa bi bilo smešno in greh zoper naš program, ako bi se Slovenci potegovali za nemške uradnike.

Predrznost nemških trgovcev v Mariboru. Trgovska in obrtna zbornica v Gradcu je razposlala volilne listke za novo volitev v trgovsko in obrtno zbornico. Ker so bili ti listki dvojezični, poslali so jih nemški trgovci v Mariboru nazaj, z opombo, da zahtevajo popolnoma nemške. Vidite, slovenski kmetje, tako se morate vi postaviti v bran, če dobite od kake oblasti nemško ali dvojezično naznanilo. Oko za oko, zob za zob! Kakor ti meni, tako jaz tebi! Predrznost pa je to od teh nemških trgovcev, ki živijo samo od grošev slovenskega ljudstva! Saj bi morali vsi lakote poginiti, če bi jim ne nosili slovenski kmetje denarja. Med slovenskim ljudstvom se dani, in kmalo bo prišel čas, ko bo tem nemškim napihnežem njih strastno nemško srce v hlače zlezlo. Že zdaj se laskajo in slinijo pred svojimi prodajalnicami slovenskemu občinstvu, da bi ga spravili v svojo prodajalno. O kako dobro znajo takrat slovenski! V resnici pa so strastni sovražniki vsega, kar je slovenskega!

Radvanje—Tezno. Kraj Tezno se loči od občine Radvanje in postane samostojna občina.

Št. Peter pri Mariboru. Od žganja pijani fantje so napadli dne 26. t. m. ob polnoči Matija Knuplež, viničarja iz Celestrine, ki je šel s svojima sinoma Janezom in Jožefom z neke gostije domu. Zdelali so jih noži tako, da so težkoranjeni obležali. Dne 27. t. m. so jih pripeljali v mariborsko bolnišnico, kjer so zdravniki rekli, da Matija Knuplež bržkone ne bo okreval.

V Bistrici ob kor. žel. je umrl gosp. Jakob Rotner, dolgoletni poštar in župan, oče č. g. župnika pamečkega. Velikanski pogreb dne 26. t. m. vodili so mil. gosp. stolni prošt mariborski.

Sv. Jakob v Slov. gor. Na Dunaju je umrl pred enim mescem naš rojak polkovnik v pokoju (obrst) g. Josip Steiner pl. Steinstätten; rojen pri Sv. Jakobu v Slov. gor. l. 1833 kot sin ubogih starišev, kazal je že v svoji prvi mladosti veliko veselje do vojaškega

stanu, tako si je n. pr. kot pastir na paši postavljaj palice v eno vrsto ter z njimi ekserciraj. Kot 18letni čevljarski pomočnik je stopil prostovoljno v vojaško službo; s svojo pridnostjo in neumornim trudom je postal oficir ter se udeležil kot tak vojsk v letih 1859, 1864, 1866 in 1878. V vseh se je pokazal kot jako pogumen, neustrašen in srčen vojak; za svoje zasluge je bil odlikovan z mnogimi redi, ki so dičili njegova prsa; od cesarja je bil povzdignjen za njegove velike zasluge v plemeniti stan s prislovico pl. Steinstätten. Prvotno je služil pri loveih, potem pri žendarmeriji; nazadnje je bil kot polkovnik, polkovni poveljnik prvega cesarskega lovškega polka v Inomostu. Zapustil je 3 polusinoe, od katerih so vsi v vojaški službi; eden je že štabni polkovnik, drugi ritmojster pri ulanih in tretji računski nadporočnik. Njegovi drugi sorodniki žive še tukaj; vendar se je spomnil ranjki žalibog le malokdaj na nje.

V Trbegovcih župnije Sv. Jurija ob Ščavnici se občinske volitve dne 21. novemb. niso vršile, ker je bil razglas pomankljiv, niso bile naznanjene ure, ob katerih posamezni volilni oddelki volijo, kakor to tirja §. 17 obč. volilnega reda za vovodinjno Štajersko. Zato je c. kr. okrajno glavarstvo predstojniku naročilo novi razpis. Nove volitve so razpisane na dne 4. decembra. Ker so se pri prvi volitvi godile nepravilnosti, ker je za drugo volitev že razpis bil pomankljiv, in se je bati, da se pri novi volitvi spet godijo kake nepravilnosti, zato bi bilo želeli, da pride k volitvi dne 4. decembra vladni komisar.

Slovenska kmetijska šola. K poročilu „Slovenska kmetijska šola“ v „Narodnem“ in „Slovenskem Gospodarju“ opozarjamo naše vrle poslance, naj bi se oziralo pri ustanavljanju te prepotrebne šole na vse panoge gospodarskih pridelkov po Slovenskem Štajerskem, torej tudi na — vinorejo. Slovenski kmetje namreč ne zmoremo, da bi svoje sinove pošiljali k Sv. Juriju ob juž. železnici, učiti se po eno leto enih navedenih panog kmetijstva, potem še posebej v Maribor učiti se vinoreje. Posestnik vinogradov v Slovenskih goricah v imenu mnogih vinogradskih posestnikov.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Pišejo nam: Danes, dne 29. t. m. je umrla gđna Alojzija Brezočnik, sestra velečislana tržana, veleposestnika in cerkvenega ključarja Antona Brezočnik. Pogreb bo v petek ob 10. uri dopoldne od doma.

Ornig, kje si? Ornig se je skril! Deželno sodišče v Ljubljani je zahtevalo od deželnega zbora štajerskega, naj mu ga izroči, da bo v neki zadevi sodilo. Ornig ni želel priti pred sodišče in nemški deželni zbor ni privolil v izročitev! Pred ljubljansko sodišče se Ornig ne upa!

Kaj pomeni to? Nemški listi pišejo v poročilu o celjskem socialdemokratskem shodu za splošno in enako volilno pravico, da si je g. dr. Sernec ml. dovolil v svojem govoru tudi napad na šolske sestre. Želimo izvedeti, ali je to res in zakaj se je izvršil ta kavalirski napad?

V Šmarju pri Jelšah se za poskušnjo ustanove vzorni nasadi za breskve in marelice.

Celjske porotne obravnave. Prvi dan so sodili porotniki zelo zakrknjenega grešnika, starega tata, 61 letnega Franca Wurm iz Gornjegajštajerskega. Mož je potoval po svetu in kradel. Ednajst kazni je že presedel zaradi tatvine, od teh je bila zadnja dolga sedem let. Toda tudi ta kazen ga ni poboljšala, kradel je naprej. Posebno rad je kradel iz pušice za milodare po cerkvah. Tako je tudi dne 9. julija skušal z limom namazano šibico loviti denar iz pušice v Novišti. Prisodili so mu zopet šest let težke ječe. — V Kleku pri Trbovljah so pili dne 15. oktobra t. l. premogariji Ignac Klančičer, Janez in Anton Bočko in Blaž Pirc. Kakor je že navada pri pivcih, začeli so se prepirati. Naenkrat potegne Klančičer nož in začne z njim divje okoli sebe mahati. Pirc je dobil rano v trebuh, na kateri je drugi dan umrl, Anton Bočko je

bil samo na rami ranjen. Klančičer bo zato sedel dve in pol leta. — Mihael Keber iz Golovabuke, ki je stal dne 22. novembra pred porotniki, ima tudi mnogo grehov na svoji vesti. Zločinstvo zoper pravost, ubeg, potepanje in tatvine. Keber je kradel v marnberškem in sosednih okrajih ter je stanoval v neki duplini. Pri sodnji se je hotel narediti blaznega, toda tam znajo s takimi tički ravhati in so ga kmalu ozdravili. Šest let so mu dali časa za premišljevanje čez njegove grehe. — Nesrečna navada fantov, da ne morejo videti fantov iz druge vasi v domači vasi, je že mnogokrat zahtevala svoje žrtve. Dne 23. t. m. so bili obsojeni fantje iz Sp. Sotenske: Križnik Franc na eno leto, Markus Karol na deset, Arzenšek Jožef na devet in Cerovšek Jakob na osem mesecev težke ječe, ker so s kameni napadli fanta Jerneja Čakš in Karola Brešak. Čakš je zbežal, Brešak pa je dobil kamen v glavo, ki mu je zdrobil lobanjo. Čez ednajst dni je umrl. In kaj sta jima naredila ta dva? Nič drugega, kakor da sta prišla v sosedno vas na obisk. Stariši, ne pustite sinov ponočevati! — V petek, dne 24. t. m. je stal pred porotniki poštni uradnik Nemetz Rudolf, ki je kradel v poštne vozu iz pisem denar. Obsojen je bil na 15 mesecev.

V Mali Nedelji je aretirani orožnik postojnika Antona Majcen, ker je obdolžen hudodelstva požiga.

Sv. Marko pri Ptuj. Soproga prejšnjega g. nadučitelja gospa Možinova je umrla.

Pri Sv. Barbari v Halozah je umrl vrl in priden mladenič Josip Pisanec iz Slatine, komaj 18 let star.

Cesta Maribor-Ptuj-Zavrč, ki je bila dosedaj okrajna cesta II. razreda, se je uvrstila med okrajne ceste I. razreda.

Sprememba občinskega reda in občinskega volilnega reda. Do prihodnjega zasedanja deželne zbornice mora sestaviti deželni odbor načrt za nov občinski ter občinski volilni red. Volitev mora biti tudi tukaj tajna!

Za avtonomne uradnike namerava državni zbor vendar enkrat nekaj storiti, namreč jim osigurati preskrbljenje za starost. Državne poslance prosimo, da se gorko zavzamejo za ta stan, ki je za naše avtonomne zastope tolike važnosti, a tako izvrstno slabo plačan. Tudi uradniki sami se naj obračajo do naših poslancev Robič, dr. Ploj, Berks. Prihodnjič o tej stvari več!

Sv. Jernej nad Muto. Dne 21. t. m. je umrl g. Matija Rajh, tukajšnji šolski vodja, v 26. letu svoje starosti. Zbolel je na tifusu. N. p. v m.! Rajni gospod je prinesel kal boleznit tifusa s seboj. Umrl je lepo krščansko, previden s svetimi zakramenti. Nastopil je službo dne 1. novembra 1905. — Ker je ta obmejna postojanka važna za Slovence — se iskreno želi, da bi bil naslednik naroden učitelj. — Šola je od 1. jan. v I. plačilnem razredu.

Vlada naša mačeha. V bližini Celja, kjer se križata državna cesta in potok Sušica, je most, ki je tako ozek, da pri narastli vodi ne more požreti vse vode, vsled česar se začne voda jéziti in preplavi vso okolico nad cesto. Komisije, ki so že bile na licu mesta, so spoznale potrebo, da se most razširi. To se je zgodilo že leta 1889. Takrat je vlada stavila to nepostavno in krivično zahtevo, da morajo prizadeti razširiti most, kar bi stalo 5000 kron. Država je obljubila samo 422 kron podpore. Prizadeti so odločno odklonili to zahtevo države, da bi zidali most državne ceste, za katerega ima ona skrbeti. Na to je ostalo vse pri starem. Povodnji, ki so naredile vsako leto več škode kakor bi stalo povečanje mosta, so se še nadalje ponavljale. Gospod poslanec dr. Dečko je stavil o tej zadevi v deželnem zboru lazi interpelacijo, na katero pa ni dobil niti odgovora. Letos je zopet stavil isto interpelacijo in zahteval nujno ugodenje. Radovedni smo, kedaj se bo kaj ukrenilo v tem oziru. Kadar se gre za varstvo slovenskega kmeta, zavlačujejo oblasti kolikor mogoče rešitev. V tem slučaju je bila

država celo tako drzna, da je zabtevala, naj ji drugi popravljajo most, katerega je ona dolžna, saj je cesta državna. Kakor v zasmevanje je obljubila 422 kron podpore. Torej niti tako beraške svote kakor je 5000 kron noče izdati za korist naših kmetov. Nemcem se pa daje podpora na sto tisoče za vse mogoče zabave in priprave, za nas pa nimajo niti najmanjše svote, da bi obranili slovenskega kmeta pred škodo!

Na Dobrni pri Celju bodo v kratkem razpisane nove občinske volitve. Okrajno glavarstvo je končno razsodilo vse pritožbe in nemškutarji že pridno stikajo glave zaradi novega odbora. Slovenski volilci pozor! Ne dajte se slepiti od nemških podrepnikov!

Dobrnski občinski zastop je dal napraviti samoslovenske table za okolico in v svarilo proti nagli vožnji. Tabla, ki je stala najbližje pri toplicah, je bila zadnji teden siloma strgana in ukradena. Slovenski napisi niso všeč našim nemčurjem, zato so pokazali svojo — omiko.

Iz Brežic se je zatekel nek zdražbar v ljubljanski „Narod“ ter se huduje nad „arrogantno famoznostjo“, (kdor tujih izrazov ne razume, naj jih ne rabi!), s katero se je pisalo v našem listu o političnem shodu na Vidmu. Cel dopis v „Narodu“ je nov dokaz za miroljubnost nekaterih Brežičanov, ki še povrh niti volilci niso v kmečki skupini, za katero se v zadnjem času toliko brigajo in kateri bi sedaj naenkrat radi komandirali. Pristaše-volilce pokojnega Žičkarja psuje zdražbarski dopisnik „Žičkarce“ ter odkriva s tem tudi plemenitost svoje duše!

Možu čast. Naš dopisnik iz brežiškega okraja ni bil dobro obveščen in zato je v enem zadnjih dopisov imenoval vrlega narodnega moža gosp. Šetince štajercijanca. G. Šetince je stara slovenska korenina, ki je bil vedno zvest svojemu narodu in imenovani ptujski list takoj obsodil, ko ga je prvokrat dobil v roke, zato se mu je zgodila pomotoma krivica, katero s tem odkritosrečno in brez pridržka popravimo!

Pri občinski volitvi na Vidmu so katol. narodni kmetje sijajno zmagali. V tretjem razredu so dobili po 116 glasov, nasprotniki nič, v drugem naši po 28—35 glasov, nasprotniki po 8. V prvem razredu se naši niso udeležili volitev. Hvala vrlim volilcem iz Artič in Brežic, ki so se v tako obilnem številu udeležili volitev in pripomogli k sijajni zmagi!

Kat. politično društvo „Sava“ v Brežicah je dne 19. t. m. sklenilo več važnih stvari. Pri volitvi novega odbora so bili izvoljeni gg.: predsednik J. Potovšek, župnik v Artičah; prvi podpredsednik dr. Ivan Benkovič, odvetnik v Brežicah; drugi podpredsednik J. Zalokar, posestnik na Blanci; tajnik J. Cerjak, župnik v Rajhenburgu za sevniški okraj; K. Preskar, župnik v Kapelah za kraje ob Sotli; J. Agrež v Brežicah, za Brežice in okolico; blagajnik J. Mešiček, župnik v Brežicah. Odborniki so gg.: Andrej Levak, veleposestnik v Brežicah, dr. J. Strašek, zdravnik v Brežicah in F. Ban, župan na Vidmu. Ko so se v splošno zadovoljstvo poravnale difference, nastale po zadnjem obnem zboru, sklenilo se je v principu glede dopolnilne volitve v deželni zbor v kmetskih oččinah brežiškega okraja, da se ob primernem času skliče velik shod zaupnih mož in celega političnega okraja, h kateremu se povabijo vsi župani in občinski odborniki, vsi člani političnih društev v okraju, vsi poverjeniki družbe sv. Mohorja in eventualni kandidati; ta shod naj definitivno odloči kandidata, da se pri volitvah prepereči cepljenje glasov in da se vsak „štajercijanski“ atentat v kali zaduši. — Društvo „Sava“ je dalje sklenilo, da hoče v bodoče večjo pozornost posvečevati lokalnim razmeram brežiškim in energično poseči v vsake politične volitve v okraju. Končno se je sklenila resolucija v prilog splošne, tajne, enake in direktne volilne pravice v vse javne zastope. Ker društvo na novo prerajeno stoji pred važnimi nalogami in

ga čaka mnogo gmotnih žrtv, pozivljamo vse zavedne Slovence brežiškega in sevniškega soonega okraja, da številno pristopajo k društvu. Prijave in doneski naj se pošiljajo na naslov: „Kat. politično društvo „Sava“ v Brežicah“ najbolje kumulativno za več članov. Udnina znaša na leto 1 K, za revnejše 40 v.

Sevniški občinski odbor se je enoglasno izrekel v svoji seji dne 26. t. m. za enako in tajno volilno pravico.

V Kozjem je umrla soproga tamošnjega sodnijskega pristava gospa Marija Peitler roj. Hren v 29 letu.

Cerkvene stvari.

„Cecilijino društvo za lav. škofijo“ priredi prihodnjo sredo, dne 6. decembra ob šestih zvečer v stolni cerkvi v Mariboru v proslavo svoje zavetnice sv. Cecilije sijajen koncert, pri katerem bo sodelovalo nad 120 pevcev in 30 glasbenikov. Med drugimi skladbami, ki se bodo proizvajale, naj omenimo le dramatični „dies irae“ zložil R. Ribl, bivši dvorni kapelnik pri Sv. Štefanu na Dunaju, in mogočni „Te Deum“ zložil dr. Fr. Witt. Obe skladbi sta namenjeni za mnogoštevilni mešani zbor in velik orkester. Kolikor moremo sklepiti iz neumornih vaj, bo nudil ta cerkveni koncert izvanredni užitek. Vse prijatelje cerkvene glasbe iskreno vabimo, da pridejo v sredo h koncertu.

Sv. Lenart nad Laškim. V dneh od 3. do 11. grudnia se bo obhajal pri Sv. Lenartu nad Laškim sv. misijon. Vodili ga bodo č. gg. od Sv. Jožefa pri Celju.

Društvena poročila.

Miklavžev večer v Mariboru. Se enkrat opozarjamo na ta večer, ki se vrši prihodnjo nedeljo, dne 3. decembra. Začetek ob pol 8. uri. Darila naj se oddajo kolekovana z narodnim kolekom pri hišniku v Narodnem domu.

Čitalnica v Slovenski Bistrici imela je svoj letošnji občni zbor dne 19. novembra. Udeležba je bila povoljna. V društveni odbor so se na novo izvolili gg. Milan Vršič kot načelnik, Alojzij Pinter in Alfonz Požar, a zopet so se izvolili gđ. Otilija Feigel in gg. dr. Urban Lemež, Mijo Schwarc in Ignacij Založnik. Društvo je letos priredilo veliko narodno slavnost v prid družbe sv. Cirila in Metoda; na vspeh te slavnosti sme biti ponosno. Upati je, da bo tudi novi odbor deloval v tem smislu, da Čitalnica ne bo hasnila samo onim, ki čitajo časopise, marveč kot naše edino še delujoče slovensko društvo vzbujalo narodno samozavest tudi v širjih krogih.

Čebelarstva podružnica pri Sv. Benediktu v Slov. gor. ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 10. decembra po večernicah v benediški šoli. Razun poročila in volitve odbora sta še na dnevnem redu 2 govora. Govoril bo o čebelarstvu čebelar Matevž Fras iz Radvene, predsednik podružnice, čebelar Tomaž Kralj pa bo z vzgledi dokazoval veliko prednost današnjega čebelarjenja od prejšnjega. Pridite gotovo!

Čitalnica v Rajhenburgu si je izvolila sledeči odbor: predsednik Ant. Kunej, podpredsednik Srečko Rajner, tajnik Pet. Jankovič, blagajnik Miha Butkovič, knjižničar Ant. Berk, Fr. Kacjan, dr. Šmirmaul, odbornika.

Podporno društvo organistov. Dne 22. t. m. to je na dan sv. Cecilije vršila se je odborova seja v Grižah pri g. J. Škrabarju ob 1 uri popoldne. Prišlo je 5 odbornikov. Predsednik g. K. Bervar pozdravi odbornike, konstatuje sklepčnost in preide k dnevnemu redu. 1. Kaj ukreniti, da se društveno stanje izdatno zboljša? Sklene se, da se da natisniti 600 komadov tiskovin, s katerimi se bo vabilo k pristopu in prosilo za podporo. 2. Katerega organista naj odbor priporoča za izpraznjeno službo, ako se jih več ob enem oglasi? Odbor je pooblastil g. K. Bervar-ja, J. Škrabar-ja in

F. Jarh-a, da priporočajo v prvi vrsti samo dotične organiste, kateri so udje „Podpornega društva org.“, dalje naj se ozirajo nato ali je dotični prosilec zmožen opravljati službo za katero prosi in ako je lepega vedenja. 3. Koliko podpore se podeli obbolelemu, podpore potrebnemu rednemu udu, ako prosi zanjo? Sklene se, da se da rednemu udu, kateri je vsled bolezni dalj časa nezmožen opravljati svojo službo, mesečno 20 K. Ta določba velja tako dolgo, dokler odbor o tem drugače ne ukrene. 4. Slučajnosti. Sklene se, da se društvo naroči na list „Cerkveni glasbenik“. Ker se nihče k besedi ne oglasi, predsednik sejo zaključi. Naj bi vendar še oni organisti, ki še niso pristopili k temu društvu, izprevidili, da društvo ne spi, ampak vztrajno napreduje. Kateri organist še ni ud, naj torej ne odlašaja več, ampak takoj pristopi. Pristop se lahko naznani predsedniku K. Bervar-ju, vodju orgljarske šole v Celju, ali pa tajniku Francetu Klančnik-u, organistu v Rečički vasi ob Paki (Štajersko). Pri vstopu v društvo je plačati 4 K vpisnine, mesečnine 1 K. Vsaki ud dobi svojo knjižico z društvenimi pravili. Tudi se mu v knjižico vpisuje vplačana mesečnina ali izplačana podpora.

Društvena naznanila.

Pevsko društvo v Braslovčah vabi na svoj XIII občni zbor dne 3. grudnia 1905 ob 4. uri popoldne v gostilni gospe Vrankovič. Dnevni red: 1. Pozdrav načelnikov in račun. pregledovalcev. 3. Volitev društvenega načelnika in novega odbora. 4. Vpisovanje novih udov. Kar se tiče zadnje točke, se prosi, da se kolikor mogoče veliko novih udov oglasi, kajti treba nam je novih pevskih moči. Čim več sotrudnikov in podpornikov bo naše društvo imelo, tem lažje in tem uspešnejše bo izvrševalo svoj program v prosopetja v prid in povzdigo našega milega naroda. Pomagajmo torej vsak po svojih močeh, da se to društvo okrepi. Zanašamo se torej na zavedne Braslovčane ter jim kličemo na svidenje. Odbor.

Miklavžev večer slovenjebistriške čitalnice bo v torek zvečer. Nastop Miklavža, angeljev, belcebuba in luciferja. Obdarovanje otrok. Sviranje pohorskih šrameljnov. Slovenski stariši iz mesta in okolice, pripeljite ta dan svoje otroke v Narodni dom!

Listnica uredništva. Sesterže: Prihodnjič! Hvala! — Okolica Slatina: Evo danes! In še bomo pisali! Pozdravljeni! — Škale, Stranice, Frankolovo, prihodnjič, za danes prepozno došlo. — Sevnica: Ime častnega občana ste pozabili zapisati. Prosim!

Missa Salve Regina

za mešan zbor z orgljami.

Ign. Hladnik op. 50.

Cena partituri in 4 glasovom 2-40 K,
posameznim glasovom 20 h.

777 3-1

Loterijske številke.

Line 25. nov: 36, 21, 15, 22, 20.
Trst 25. nov: 3, 43, 46, 68, 71.

Tržne cene

v Mariboru od 19. nov. do 25. nov. 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	60	17	40
rž		14	60	15	40
ječmen		16	—	16	80
oves		15	40	16	20
koruza		16	80	17	60
proso		17	60	18	40
ajda		14	10	14	90
seno		4	50	4	90
slama		8	80	4	20
i kg					
fižola		—	24	—	28
grah		—	48	—	52
leča		—	38	—	72
krompir		—	—	—	7
sir		—	6	—	38
surovo maslo		1	60	1	64
maslo		2	20	2	40
špeh		1	36	1	46
zelje, kislo		—	20	—	24
repa, kisla		—	20	—	24
i lit.					
mleko		—	20	—	22
ametana, sladka		—	40	—	56
„ kisl		—	60	—	70
100 glav					
zelje		—	—	—	—
i kom.					
jajce		—	—	—	10

Kupujte
NARODNI KOLEK!

Razglas.

Deželni odbor štajerski je sklenil v svrhu dobre izobrazbe viničarjev v sadenju ameriških trt in sadonosnikov tudi v l. 1906 ustanoviti **viničarski tečaj** in sicer: 1. na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru, 2. na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici, 3. na deželni viničarski šoli v Ljutomeru, 4. na deželni viničarski šoli v Gornji Radgoni in 5. na deželni centralni šoli v Spod. Pobrežju pri Ptuj.

Ti tečaji trajajo od 15. febr. do 1. decem. 1906.

L. 1906 se bo sprejelo: v Mariboru 14, v Gornji Radgoni 26, v Ljutomeru 12, v Lipnici 24 in v Spod. Pobrežju 20 sinov posestnikov in viničarjev. Ti dobe tam prosto stanovanje, vso hrano in tudi 8 K mesečne plače.

Poučevanje na teh tečajih je v prvi vrsti praktično in samo toliko teoretično, kolikor je neobhodno potrebno za samostojne delavce in samostojne viničarje.

Po dovršenem tečaju dobi vsak obiskovalec spričevalo o svoji sposobljenosti.

Prošnje za sprejem, ki so koleka proste, morajo poslati prosilci vsaj do 1. jan. 1906 dežel. odboru štaj.

V tej prošnji se mora navesti, v kateri zavod želi prosilec vstopiti in priložiti: 1. dokaz o dovršenem 16. letu; 2. nravnostno spričevalo, katero mora biti potrjeno od župnijskega urada; 3. zdravniško spričevalo, da nima prosilec nalezljive bolezni; 4. odpustno spričevalo ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, vse tečaj (od 15. febr. do 1. decem. 1906) neprenehoma obiskovati in kar se tiče izobrazbe, ubogati vsa povelja poljedelskih strokovnjakov.

Gradee, dne 3. nov. 1905.

Od dežel. odbora štajerskega.

300 hektol.

novega belega vina

prav dobre kakovosti **proda** Gregorič-dediči, Majski vrh v Halozah, p. Št. Vid pri Ptuj.

751 5-1

B. Talento,

prodajalna drv in premoga
Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajs' Sofijini trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarji Sammerlingova ulica.

62 26-24

Št. Miklavška nedelja
bo v Breznu drugo
adventno nedeljo.

Cerkv. predstojn. Brezno.

Kuverte

s firmo

priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Krasne

krajevne razglednice

lično in fino izdelane
priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Cena 1 komad 10 v, prodajalcem znaten
popust.

Zahvala.

Med dolgotrajno boleznijo in ob prerani smrti nam predragega očeta gospoda

Jakoba Rotner

dosl. poštarja in posestnika v Bistrici

došlo nam je od vseh strani toliko raznovrstnih dokazov iskrenega sožalja, da nam ni mogoče, se vsakomur posebej zahvaliti za nje. Bodi torej tem potom izrečena naša najiskrenjša zahvala. Posebno se zahvalimo mil. gosp. stolnemu proštu za njihovo vseletno naklonjenost do blagega rajnega, za spremstvo na pokopališče in za tolažljive besede ob grobu; mil. g. proštu ptujskemu za milo sožalje, domačemu g. župniku za vso duhovno pomoč, za vse obiske in bedenje, za krasne vence; slavn. učiteljstvu iz Lembaha in Peker in vsem brezštevlnim spremljevalcem k zadnjemu počitku.

Nepozabnega očeta pa priporočamo pobožni molitvi.

780 1-1

Žalujoča rodbina.

Zdravje je največje bogastvo!**Kapljice sv. Marka.**

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče. Pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico, in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom: 483 20-16

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto: 1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14 60 K. 2 ducata (24 steklenic) 8 K. 5 ducatov (60 steklenic) 17— K. 3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznanih pism, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, čivilja; Josip Seljanič, seljak itd. **Ustanovljena 1. 1360.**

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanjša objava 45 v.

MAŁA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 v.
Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnitvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Enonadstropna hiša, 10 let dače prosta, blizo šole in cerkve z mesarijo, da za klati 600, sto gl. plačajo stranke na leto, je za 7200 gl. na prodaj. Lahki plačilni pogoji. Naslov Nekrep Jožef, tesarski mojster Maribor, Koroško predmestje. 691 6-5

Harmonika, popolnoma nova, nepokvarjena, fino, trpežno, praktično izdelana, polugramatična, na štiri vrste, se po ceni proda. Natančneje se izve pri Jožefu Zernec v Spodnji Kungoti, pošta 702 5-4

Ena, vili podobna hiša, 10 let dače prosta, pri lepi razgledni cesti s 5 sobami, 4 kuhinje, klet, kuhinja za perilo, trije svinski hlevi, dva lesa vrta; stranke plačajo na leto 300 gl., je za 3-00 gl. na prodaj. Naslov: Jožef Nekrep, tesarski mojster v koroškem predmestju, Maribor. 733 4-2

Harmonika, popolnoma nova, nepokvarjena, fino, trpežno, praktično izdelana, polugramatična, na štiri vrste, se po ceni proda. Natančneje se izve pri Jožefu Zernec v Spodnji Kungoti, pošta Pesnica. 702 3-2

Dve zidani hiši v Novicerkvi pri Celju, z opeko kriti, prva enonadstropna, druga pritlična, obe v dobrem stanu, prodaja županstvo istotam. Pri vsaki je vrt za zelenjavo. Pinter, župan. 746 3-7

Služba organista in cerkovnika v Ribnici na Pohorju je razpisana do 1. decem., nastop ob novem letu. Od duhovnika priporočeni Ceciljanci imajo prednost. Priporočila se osebna predstava. Cerkevno predstojništvo v Ribnici na Pohorju. 749 3-2

Glasovir, lep in močan, šest in pol oktave širok, se takoj po nizki ceni proda. Več o tem pove Ivan Srebotnik, organist v Zavodnji, pošta Štajersko. 759 2-1

Mlin, s tremi teki pri državni cesti blizu Vranskega s posestvom vred se da v najem. Pogoji se zvedo pri g. Ivanu Blatnik, veleposestniku na Ločici. P. Vransko. 736 8-2

Štampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 757 52-1

Pomočnika, dobro izurjenega in enega učenca sprejme Anton Štefančič, krojaški mojster v Hrastniku. 753 2-1

Kuharica, ki se razume na gospodarstvo, išče službe v kako župnišče. Naslov v upravnitvo. 754 3-1

Najemnik za gospodarstvo na deželi se išče v okolici mesta Maribora. Kje pove uprav. lista. 766 2-1

Viničarja, ki se razume na sajenje in cepljenje novih trt in ima 3-4 delavske moči, od katerih eden zna nemško, sprejme na dobro viničarji Jurij Fregl, Fram. 769 2-1

Trije dijaki se sprejmejo na stanovanje in brano, lepa soba, zanesljiva postrežba in krščanska hiša. Vpraša se pri Juli Kopic, Pfarhofgasse št. 5, Maribor. 761 2-1

Lepo posestvo pri Sv. Juriju ob Pesnici, 2 hrama z celim gospodarskim poslopjem, vinograd, njive, sadonosnik, travnik in les, skupaj 18 do 19 oralov se takoj po ceni proda za 3600 gl. Več se izve pri g. Janez Vrežner v St. Juriju ob Pesnici. 766 2-1

Čevljarskega učenca, sprejme takoj Friderik Nerat, Koroška cesta št. 18 Maribor. 763 1-1

Malo posestvo, okoli 4 orala, je takoj na prodaj Ciršak št. 88. St. Ilj v Slov. gor. 775 3-1

Tamburaško brdo, še celo novo, prodaja Hadner Alojzij v Kamnici št. 80 pri Mariboru. 770 2-1

Služba organista in cerkovnika išče Ceciljanec, jako izvežban v vseh predmetih, posebej v igranju na orglah (Bachovih Fug) in v Choralu, dober pevec, oženjen, z jako dobrimi spričevali, tudi lahko nastopi na nemškem in zna tudi dobro k cerkvi spadajoče rokodelstvo. Več se izve pri uprav. 774 3-1

Priporočilo. Alojz Vrzec, posestnik v Seliščih, naznanim, da mi je g. Svojmair Nemec, podobar pri Sv. Juriju ob Ščavnici umetno izdelal podobi Kristusa in Marijo žalesti. Iz hvaležnosti ga priporočam za umetno delo g. duhovnikom in drugim občanom. 782 1-1

Gostilna se išče na račun ali pa v najem na deželi. Ako je malo posestvo zraven, se tudi kupi. Kdor ima, naj piše na upravnitvo lista pod G. L. M. 776 1-1

Velik prašč je na prodaj pri Barbari Muršec v Cirknici, Sv. Ilj v Slov. gor. 781 2-1

Mladenč, vestnega značaja, že več let kot samostanski cerkvnik, se priporoča kje na Štajerskem ali Kranjskem v službo z 2. januarjem prih. leta. Naslov pri upravnitvu. 779 3-1

Kovačnica se da takoj v najem radi prodaje posestva na več let z orodjem vred. Kovačnica je za pet delavcev velika, med dvema glavnima cestama, dosedajni najemnik je bil čez 20 let, tudi svinjski hlevi in en vrt je zraven. Vid Dobič, trgovec z apnom na Bregu pri Ptuj. 778 3-1

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franke 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9-60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5-60. 85 48-31

BENEDIKT HERTL,

posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko varovalno zadrugo

CROATIA

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba.

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnin, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: **Glavni zastop „Croatia“ v Mariboru, Koroška cesta št. 50.** 713 51-5

Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Cepljene trte na suho**so na prodaj!**

Podlaga edino Rip. Portalis čez 10.000 komadov in sicer:

2500 šipon rumeni, 2500 Laški rilček, 2000 Traminer, 1500 Silvanec, 1300 Burgunder beli in 400 Nemški rilček.

1. Dveletne trte, katere niso bile izkopane ter izvanredno močne, dobro zaraščene in vkoreninjene; cena je 1000 komadov 160 K. 747 4 3

2. Enoletne I. vrste 140 K za 1000 kom.

Za čistost sort se jamči. Pri naročilu je poslati 20% are. Trte se bodo izkopal spomladi ali pred odvetjem, kadar jih naročenec želi imeti.

Ivan Čuš in Anton Šegula
v Hlaponcih

posestnika in uda novoustanovljene trtničarske zadruge pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., pošta Juršinci pri Ptuj.

Razpis stavbe nove župne cerkve.

Stavbeni odbor za zgradbo nove župnijske cerkve na Teharjih oddaja konkurenčnim potom gradbo nove farne cerkve na Teharjih po od oblastij potrjenih načrtih in sicer za:

a) Zemeljsko delo	314.32 K
b) Zidarsko delo	71883 98 "
c) Tesarsko delo	5006 92 "
d) Kleparsko delo	1540.40 "
e) Strebarsko delo	4826 03 "
f) Mizarsko delo	2194. — "
g) Kamnoseško delo	5320.35 "
h) Razno in dobavo	6221.66 "
i) Les za odre in nadzorstvo	4167.68 "
k) Poprava kapele sv. Lucije	1000. — "

Skupaj 102475.34 K

Ponudbe se vlagajo zapečaten pri „stavbenem odboru za gradbo nove župnijske cerkve na Teharjih“ do ekskluzivno 1. prosinca 1906. Natančni proračun, načrti kakor tudi splošni in posebni stavbeni in ponudbeni pogoji so na razpolago v dvorani nove kapelanije. Vsak oferent mora položiti 10% ponudbene svote kot varščino.

Janez Čemažar,
načelnik stavb. odbora.

772 3-1

Vinogradniki, pozor!

Imam letošnjo jesen, in prihodnjo spomlad 30.000 na suho cepljenih ameriških trt na prodaj, cepljene na Rip. portalis, in sicer: 10.000 silvaner, 5000 rulender, 5000 laški rilček, 1000 beli burgundec, 1000 šipon rumeni, 1000 traminer, 500 muškati rumeni, 500 žlahtina, 1000 izabela, na solonis: 800 traminer, 700 silvaner. Te enoletne trte so dobro zaraščene in vkoreninjene prodajam I vrste 1000 kom. 140 K.

2000 kom. laški rilček, dveletni, cepljene na Rip. portalis cena tem po dogovoru.

Pri naročilu blagovolite poslati 10% are od naročene svote. Trte se pošiljajo le v od trtne uši okužene kraje.

Naročila za v jeseni odvzete trte sprejemam do 15. novembra t. l. — Naročila za spomlad pa, dokler bo kaj zaloge. 737 6-2

Janez Šegula,
veleposestnik v Hlaponcih,
p. Juršinci pri Ptuj.

Razprodaja.

Vsled oddaje lokala **proda** vse blago, obstoječe iz zgotovljenih oblek za moške in dečke, perila, obuvala itd. pod kupno ceno **Marija Heumayr**, Maribor, Glavni trg števil. 1 in 4. 783 4-1

Izdajatelj in založnik „Katol. tisk. društvo“.

Odgovorni urednik: Ferdo Leskevar.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

Današnji list ima „Naš Dom“ kot prilogo.

Oklic!

Naznanjam, da prodajam izvrstno špecerijsko in ple-

tene blago kakor tudi železno posodo po najnižji ceni, n. pr.:

Surova kava v žakličkih po pošti 4 3/4 kg samo K 11.—

Izvrstna kava po imenu Java 4 3/4 " " " 13.—

Vsak teden novo žgana kava 1 " " " 3.—

Najboljši čaj „Soucheng“ 1/4 " " " 1.50

— Vzorci za špecerijsko blago brezplačno. —

Z najboljšo postrežbo se priporočam 712 13-3

Anton Korošec,

trgovina mešanega blaga v **Radgoni**

samo na Griesu pri murskem mostu,

v lastnem poslopiju.

Pozor! Citaj!

440 52-18

Bolnemu zdravje!

Pozor! Citaj!

Slabemu moč!

BOLESTNOM ZDRAVLJE, SLABOMU JAKOST

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bolezni iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. —

Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 steklenič (1 ducat) 5 K, 24 steklenič (2 ducata) 8 K 20 v, 36 steklenič (3 ducati) 12 K 40 v, 48 steklenič (4 ducati) 16 K, 60 steklenič (5 ducatov) 18 K. Manj od 12 steklenič se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolkosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstanjuje goste slane ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Odda se

stavba enonadstropnega šolskega poslopja

s 5. učnimi sobami, eno sobo za učila in konference, z na učiteljevim stanovanjem, sestojče iz ene večje in dveh manjših sob, kuhinje, jedilne shrambe, kletni, ene sobe za učitelja in s potrebnimi hodniki v Laporju pri Slov. Bistrici pod izključno ceno 48.520 50 v.

Pismene ponudbe, katerim se mora pridejati varščina v znesku 4852 K, sprejema krajni šolski svet v Laporju do dne 10. decembra 1905 1. ure popoldne.

Stavba se odda le enemu glavnemu podjetniku.

Stavbeni načrti, stroškovnik, stavbeno dovoljenje, stavbeni in dražbeni pogoji so vpogled pri šolskem vodstvu v Laporju.

Krajni šolski svet Laporje,

dne 14. novem. 1905.

764 2-1

Simon Mastinšek, načelnik.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisk na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.